

OVER GRENZEN HEEN!

PvdA - programma voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014

VOORWOORD

De gemeenteraadsverkiezingen van 2014 vinden plaats tegen de sombere achtergrond van een ernstige economische crisis, zo luidde ook de openingszin van het verkiezingsprogramma in 2010. Wat toen nog niet duidelijk was, was dat we toen pas aan het begin stonden van een crisis. Wat begon als een bankencrisis, werd een recessie die de grootste is sinds de Tweede Wereldoorlog. De hoge werkloosheid is een zwam die flink aan de wortels van ons bestaan knaagt. Werk, wonen en toekomst staan op het spel. In deze tijd van onzekerheid is de behoefte aan een solidaire samenleving meer dan ooit duidelijk. We hebben elkaar nodig en samen kunnen we toekomst aan. De PvdA wil aan deze samenleving bijdragen door mensen te stimuleren en te helpen actief te blijven en zo goed mogelijk voor zichzelf te kunnen zorgen.

Werkgelegenheid voor zoveel mogelijk mensen is daarbij cruciaal. Iedereen telt mee en zij die het niet zelf of met hulp van hun naasten kunnen mogen rekenen op hulp van onze overheid. Solidariteit tussen de inwoners maar ook een overheid die er is om het ons mogelijk te maken prettig samen te leven. Dat is de samenleving waar wij voorstaan en die wij mee vorm en inhoud willen geven. Vandaar uit geven wij de antwoorden op de vragen van deze tijd; een tijd van crisis en zorg maar ook van kansen, van veranderingen en versterking van de onderlinge solidariteit.

Ondanks alle somberheid is het goed te beklemtonen dat op sociaal gebied veel is bereikt waar we in deze onzekere tijd op terug kunnen vallen. Voor ons, als PvdA, is het van belang dat er houvast wordt geboden aan mensen die hun baan dreigen te verliezen of deze al hebben verloren. Het appel op solidariteit van burgers onderling zal de komende jaren toenemen en de gemeente zal haar sociale gezicht moeten tonen.

De gemeente staat dan ook voor grotere uitdagingen dan ooit tevoren. Met de uitvoering van de AWBZ, de Jeugdzorg en de participatiewet, met de daarbij behorende afbouw en ombouw van de werkvoorzieningen zoals Novatec, krijgt de gemeente een grote verantwoordelijkheid in het sociale domein.

Of dit nog niet genoeg is, staat ook de gemeentelijke herindeling op het programma. De kans is groot dat bij de verkiezingen in 2018 gekozen gaat worden voor een raad van de "gemeente Westerkwartier". Kortom, de komende raadsperiode wordt enerverend. Achterover leunen is er niet bij. Veel zaken kan de gemeente niet langer alleen. Steeds vaker zal er een beroep gedaan worden op de burgers om mee aan te pakken. We zullen over onze grenzen heen moeten stappen.

Samenwerken wordt voor de komende jaren het sleutelwoord. Samenwerken tussen de gemeente, verenigingen, maatschappelijke organisatie, kerken en burgers zal noodzakelijk zijn om een andere maar vitale gemeenschap vorm te geven. Uitgangspunten hierbij zijn o.a.: 'Iedereen telt mee', 'De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten' en 'Solidariteit'.

Wij willen er alles aan doen om dit te verwezenlijken, met een open blik naar de toekomst en met oog voor hen die onze steun nodig hebben.

We hebben er naar gestreefd een verkiezingsprogramma te schrijven waar mensen datgene in terug vinden wat hen bezighoudt. Nog meer dan in andere jaren werken we aan een zo lokaal mogelijk programma. Om dit te realiseren hebben we huiskamergesprekken gevoerd in Museum 't Rieuw. Tijdens deze bijeenkomsten hebben we met een groot aantal organisaties en personen gesproken, waarbij iedere keer de vraag centraal stond: 'Hoe kijkt u tegen de samenleving aan?', 'Wat voor een gemeenschap willen wij zijn?', 'Wat verwacht u van de gemeente?' en 'Wat kan uw bijdrage voor de gemeente zijn?'.

Dit verkiezingsprogramma verschijnt in een periode van grote economische en maatschappelijke onzekerheid. De crisis drukt een stempel op mensen, de gemeenschap en het gemeentebestuur. De PvdA heeft eerder laten zien, juist in tijden die niet rooskleurig zijn, een warme en krachtige politieke beweging te zijn. Ook heeft de PvdA laten zien het sociaal democratisch verhaal ook waar te maken in het gemeente bestuur.

ONZE STANDPUNTEN

1. *Samenleven*

Onze visie

Marum is een gemeente waarin mensen zo zelfstandig mogelijk functioneren, waar iedereen op zijn of haar manier een bijdrage levert aan de lokale samenleving en waar mensen naar elkaar omkijken. De PvdA Marum heeft een samenleving voor ogen waarin mensen wel van elkaar verschillen, maar ook dezelfde kansen hebben.

Eigen kracht is het sleutelwoord. Mensen zijn zoveel mogelijk verantwoordelijk voor zichzelf en hun omgeving. Wie het alleen niet kan, zoekt hulp in zijn of haar omgeving. De gemeente komt pas in beeld als mensen zelf geen antwoord hebben op hun hulpvraag. Dit betekent, meer dan voorheen, dat maatschappelijke organisaties, verenigingen en vrijwilligers een belangrijke rol hebben in het vormgeven van hoe wij met elkaar willen samenleven en hoe elkaar te helpen.

Waar gaan we voor?

- De gemeente investeert in een weerbare, actieve en gezonde bevolking waarbij 'eerst voor jezelf zorgen' het uitgangspunt is
- De gemeente neemt het initiatief om samen met sociale partners, zoals bijvoorbeeld buurtnetwerken, het OGGZ netwerk en kerken, afspraken te maken over hun bijdrage aan een zo vitaal mogelijke samenleving
- Daar waar kwetsbare groepen zijn, herkennen en kennen wij ze en ondersteunen ze
- Openbare orde en veiligheid is en blijft voor ons een prioriteit

2. *Sociale zekerheid en maatschappelijke participatie*

Onze visie

Ieder mens heeft recht op zelfbeschikking en verdient de kans het beste uit zichzelf te halen. Wij schrijven niemand af, maar we spreken mensen wel aan. Goed onderwijs en een baan is een belangrijke voorwaarde voor sociale zekerheid en voorkomt armoede.

Landelijk is besloten financiële regelingen in de AWBZ, de Jeugdzorg en de onderkant van de arbeidsmarkt zo te organiseren dat er meer individuen en gezinsgericht gekeken kan worden.

De verantwoordelijkheid wordt door het rijk in 2015 overdragen aan gemeenten. Het lokaal bestuur kan een verbindende rol spelen tussen de huidige hulpverleners. Het zal een uitdaging zijn om door de ambtelijke diensten heen te kijken en in de hulpverlening over grenzen heen te gaan. Effectief samenspel tussen inwoners en maatschappelijke organisaties willen we stimuleren. We willen dat de gemeentelijke regie zich vooral daarop richt.

We zijn voor een WMO beleid dat gestoeld is op visie en niet op ordinair bezuinigen. We staan in principe niet negatief tegenover een eigen bijdrage aan de voorzieningen. Wij vinden dat alleen rechtvaardig als rekening gehouden wordt met het inkomen en de

draagkracht van de hulpvrager. Er moet rekening gehouden worden met stapelingseffecten van meerdere eigen bijdragen. We willen dat het gemeentelijk beleid zich richt op het voorkomen van dat mensen van het kastje naar de muur gestuurd worden. Er moet extra aandacht zijn voor ouderen en gehandicapten.

Waar gaan we voor?

- We zorgen ervoor dat in de hulpverlening niet de regels leidend zijn, maar het maatwerk. Wij kiezen daarbij voor één loket
- Er wordt rekening gehouden met stapelingseffecten van eigen bijdrages
- Wie dat nodig heeft, kan altijd rekenen op een professionele hulpverlener
- Ook gaan we ervoor zorgen dat hulpverleners elkaar kennen en dat afspraken gemaakt worden over samenwerken
- We zullen mensen blijven aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid. Eerst voor jezelf zorgen, pas daarna komt de overheid. Wie echt hulp nodig heeft, kan op ons rekenen.

3. Gemeentelijke herindeling

Onze visie

De PvdA Marum is voor gemeentelijke herindeling. We zien dit als een kans, maar ook als een noodzaak. Wij stemmen in met het advies uit het rapport “Grenzeloos Gunnen”. Hierin wordt geadviseerd te komen tot een gemeente Westerkwartier, bestaande uit tenminste de huidige gemeentes Leek, Zuidhorn, Grootegast en Marum. Deze grote gemeente is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de opgaven die op ons afkomen op het sociale domein, zoals de uitvoering van de Jeugdzorg, de AWBZ en de Participatiewet. Deze taken vragen om een grote bestuurskracht die, hoe goed bedoeld ook de huidige gemeentes onmogelijk kunnen waarmaken. Met alle gemeentes samen kan ook beter toegewerkt worden naar een rolverandering van het gemeentebestuur en de medewerkers; meer faciliteren en minder voorschrijven. We verwachten ook dat de huidige gemeentes elkaar sociaal, economisch en cultureel gaan versterken. Even belangrijk als de herindeling vinden wij de verbetering van de samenwerkingscultuur tussen de diverse (nieuwe) gemeenten en de provincie

Waar gaan wij voor?

- Voor een gemeentelijke herindeling, voornamelijk bestaande uit de gemeentes Leek, Zuidhorn, Grootegast en Marum
- Geen groot nieuw gemeentehuis
- Een servicepunt of burgerwinkel in ieder dorp waar nu een gemeentehuis staat. Mensen kunnen hier terecht voor alle zaken waarvoor je op een gemeentehuis moet zijn zoals, een paspoort, een rijbewijs, aangifte van geboorte en overlijden. Men kan hier informatie krijgen voor het aanvragen van vergunningen
- Ieder dorp heeft een contact ambtenaar als eerste aanspreekpunt voor de gemeente
- Alle dorpen werken met een dorpsvisie
- Wij kiezen voor een goede spreiding van voorzieningen waarbij het zwembad blijft bestaan en we beschikken over een goede bibliotheek

4. Financieel beleid

Onze visie

De PvdA Marum is er altijd voor geweest de gemeentelijke financiën in een goede balans te houden. Tot op heden is dit ook steeds gelukt. We bevinden ons nu in een diepe financieel- economische crisis, met alle gevolgen van dien. Die gevolgen laten zich ook in Marum zien. Economische stagnatie, werkeloosheid, een vastzittende huizenmarkt, stagnerende woningbouw, schuldhelpverlening en zelfs een voedselbank, zijn onderwerpen die ons allen bezighouden.

De belangrijkste investering voor de gemeente Marum is het centrumplan. Een vernieuwd eigentijds centrum met goede voorzieningen en een nieuwe Hoorn is een belangrijke stimulans voor Marum en de omliggende dorpen. De realisatie hiervan zal tot gevolg hebben dat daardoor een aantal jaren geen grote investeringen meer gedaan kunnen worden. Gezien de crisis moeten we ook rekening blijven houden met financiële tegenvallers. De PvdA Marum blijft een financieel gezonde gemeente belangrijk vinden, waarbij we niet weg lopen voor pijnlijke bezuinigingen.

Waar gaan we voor?

- Net zoals in het verleden wordt op de kleintjes gelet, de tering wordt naar de nering gezet en we houden oog voor hen die het echt nodig hebben
- Bezuinigingen zijn noodzakelijk en de kaasschaaf is uitgewerkt. Pijnlijke keuzes zullen hoe dan ook gemaakt moeten worden. Deze keuzes zullen we weloverwogen nemen, waarbij we de sociale minima en de sociale voorzieningen zullen ontzien
- Wij zijn voor de uitvoering van het centrumplan

5. Werk en inkomen

Onze visie

De arbeidsmarkt houdt niet op bij de gemeentegrens. Kansen in onze regio willen we benut zien voor de inwoners. We helpen werkgevers bij het aanvragen van vergunningen. We maken het werkgevers makkelijk. Werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden helpen we zo snel mogelijk bij een werkgever terecht te komen, als dat niet kan helpen we bij het zoeken naar andere activiteiten. We verwachten dat iedereen actief blijft door het doen van stages, onbetaald werk en scholing. Kortom, meedoen om zo snel mogelijk uit te stromen naar betaald werk. Dit geeft zelfrespect en zelfstandigheid. Het hebben van werk is een aanjager van integratie en participatie. Op de arbeidsmarkt is niet iedereen even kansrijk. Voor mensen met beperkte kansen willen we blijven zoeken naar een passende werkomgeving en inkomen. Ons uitgangspunt voor mensen blijft: 'wie echt hulp nodig heeft, kan op ons rekenen!'

Wat gaan we doen?

- We willen samen met het UWV, de ISD en de werkgevers een plan voor arbeid voor de regio. Dit plan is gericht op behoud van de werkgelegenheid en daar waar mogelijk op uitbreiding
- Aanbestedingen worden bij voorkeur gegund aan werkgevers die, een nader af te spreken aantal, langdurig werklozen, jongeren of arbeidsgehandicapten wil inzetten in het eigen bedrijf of organisatie. Dit zal niet altijd mogelijk zijn, daarom willen we dat per geval aanbestedingsvoorwaarden worden geformuleerd. Dit mag geen verdringing tot gevolg hebben.

- Aanbestedingsregels zo op te stellen dat het voor lokale en regionale ondernemers aantrekkelijk is om in te schrijven
- De gemeente geeft het goede voorbeeld en zorgt zelf voor stageplaatsen, zoals bijvoorbeeld leerwerkbanen voor jongeren
- Daar waar mogelijk worden regels voor ondernemers vereenvoudigd
- De participatiewet zo toepassen dat er echt werk komt voor mensen die nu in de WSW en de WAJONG zitten, dus geen gezochte baantjes
- Sociale zekerheid is gebaseerd op solidariteit, om dit overeind te houden staat fraudebestrijding en handhaving hoog op de agenda.
- Zoveel mogelijk reguliere banen, ook voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt, maar verdringingseffecten moeten voorkomen worden. Hoewel de gemeente geen banen creëert, kan dit wel gestimuleerd worden.

6. Armoedebestrijding

Onze visie

Armoede komt steeds vaker voor. Veel mensen hebben bij armoede te maken met schaamte en daardoor is het probleem vaak niet zichtbaar. Hierdoor maken veel mensen geen gebruik van gemeentelijke voorzieningen die er zijn voor mensen die leven op of onder de armoedegrens. We weten dat er een grote groep mensen is die net boven de armoedegrens zitten en dagelijks met moeite het hoofd boven water moeten en kunnen houden.

Het voorkomen van schulden is de verantwoordelijkheid van iedere burger maar het vroeg signaleren van betalingsproblemen en eventueel helpen bij deze problemen is een belangrijke opgave voor de gemeente. Armoede leidt tot een isolement en vooral kinderen zijn hier langdurig het slachtoffer van. Steeds meer kinderen groeien op in armoede. Nieuwe kleren kopen, een vakantie, een schoolreisje of een sportvereniging is er voor deze kinderen niet bij. Het gevolg is sociale isolatie. De PvdA Marum geeft, in het kader van armoede bestrijding, prioriteit aan de kinderen. Wij willen dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en niet buiten gesloten worden op basis van inkomen van ouders / verzorgers. We willen daarom dat een deel van de beschikbare middelen voor armoede bestrijding rechtstreeks ten goede komt aan deze kinderen. Het minimabeleid is er niet alleen voor mensen met een uitkering, maar ook voor mensen die werken tegen een laag inkomen.

De PvdA Marum heeft sinds 2011 een Ombudsteam in het leven geroepen die mensen met raad en daad bijstaat.

Waar gaan we voor?

- Dat de gemeente stevig inzet op het voorkomen van schulden en vroeg signaleren van betalingsproblemen in huishoudens. Het inzetten van budgetbegeleiding of gezinscoaches is daarbij noodzakelijk
- Indien noodzakelijk blijven we de voedselbank ondersteunen
- Wij willen dat de "Stichting Leergeld" actief wordt in het Westerkwartier, daar waar mogelijk zullen we ondersteuning bieden
- Dat de gemeente het initiatief neemt zodat maatschappelijke organisaties, scholen, kerken, vrijwilligers en gemeenten hun handen ineen kunnen slaan in hun strijd tegen armoede
- Wij willen afspraken maken met sportverenigingen, ieder kind moet kunnen sporten. Wij zijn voor het invoeren van een sportpas en willen het activiteitenfonds op het huidige niveau handhaven
- Met de verhuurders blijven we afspraken maken over huisuitzetting. Het beleid is daarbij gericht op het voorkomen dat deze noodzaak ontstaat

7. Het dorp als een maatschappelijk bedrijf

Onze visie

De tijd dat de verzorgingsstaat de burgers steeds meer uit handen nam en de verantwoordelijkheid overnam, ligt achter ons. De PvdA Marum streeft naar vormen van betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de burger en maatschappelijke organisaties die veel verder gaat dan de traditionele vorm van inspraak en overleg.

Door zelforganisatie van inwoners ontstaan er duurzame maatschappelijke initiatieven waarbij de verantwoordelijkheid en organisatie voor een belangrijk deel in handen blijft bij de inwoners. Deze initiatieven worden zoveel mogelijk bij de burgers gelaten en worden door de gemeente gestimuleerd en gefaciliteerd. Dit draagt bij aan het levendig houden van dorpen en wijken.

Waar gaan we voor?

- Alle dorpen hebben een dorpsvisie
- Ieder dorp krijgt een dorpsbudget dat ingezet kan worden voor kleine leefbaarheidprojecten. Met de bewoners worden er afspraken gemaakt over het gebruik van dit budget
- Ieder dorp heeft een eigen contactambtenaar voor de meest uiteenlopende vragen aan de gemeente
- Gezamenlijke initiatieven in het kader van duurzaamheid worden ondersteund, zoals particulier opdrachtgeverschap (bouw), opwekken van energie, aanleg van glasvezel, enzovoorts
- De inwoners krijgen meer invloed op de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte

8. Wonen

Onze visie

De woningmarkt komt maar moeilijk in beweging. Niet alleen lastig voor mensen die een huis willen kopen of verkopen maar ook voor mensen die willen huren. Nieuwbouw van koop- en huurwoningen vindt nauwelijks plaats. Hypotheken zijn moeilijk te krijgen. Toch mogen we ons als gemeente gelukkig prijzen met het huidige woningaanbod.

De gemeente Marum kent een gevarieerd woningaanbod. Er is echter wel een tekort aan betaalbare starters- en seniorenwoningen. Met name voor de laatste groep zal het vinden van een geschikte woning steeds moeilijker worden. Een oplossing zou kunnen zijn, tegemoet te komen aan de wensen van deze groepen en de bouw van multifunctionele woningen die flexibel in te delen zijn te stimuleren.

Door het terugtrekken van de woningbouwcoöperatie uit de dorpen wordt het belang van eigen initiatief groter. De PvdA wil inspelen op deze ontwikkelingen.

Waar gaan we voor:

- Particulier opdrachtgeverschap privé of als groep wordt ondersteund
- Wij willen bestaande koopwoningen ook onder de starterslening brengen
- Wij zijn ervoor dat ouderen en mensen met een beperking zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Het verbouwen van een huis kan dit mogelijk maken. Als hiervoor de regelgeving aangepast moet worden, dan doen we dat

9. Een vitaal duurzaam en landelijk gebied

Onze visie

De PvdA Marum is een pleitbezorger voor een vitaal landelijk gebied waarin jong en oud kunnen wonen, werken en van voldoende voorzieningen gebruik kunnen maken. We zijn trots op het huidige coulissenlandschap, er kan volop gerecreëerd worden. Bij de verdere ontwikkeling van het landelijk gebied staan duurzaamheid, innovatie, de maatschappelijke functie, ondernemerschap en de betrokkenheid van agrarische ondernemers en bewoners centraal.

Met uitzondering van het dorp Marum kan de hele gemeente tot het landelijk gebied gerekend worden. De helft van de inwoners uit onze gemeente woont in dit landelijk gebied. Een vitaal landelijk gebied kan niet zonder het boerenbedrijf en andere kleine bedrijvigheid aan huis. Er moet gezocht worden naar ruimte in de regelgeving wat mogelijk is om te kunnen ondernemen. Hierbij gaan we niet uit van megastallen of megabedrijven. We gaan wel uit van de mogelijkheden om een economisch rendabel bedrijf te runnen waar ook een opvolger in geïnteresseerd is. Ontwikkelen van nevenactiviteiten bieden hierbij kansen.

Waar gaan we voor?

- Een vereenvoudiging van regelgeving, zodat een verbreding van activiteiten en zakelijke mogelijkheden groter wordt
- Wij willen versoepeling van regelgeving om veranderingen van agrarische naar niet-agrarische bestemming en van woon- naar bedrijfsmatige bestemming mogelijk te maken

- De aanleg van wandel-, fiets- en ruiterspaden stimuleren. Ook kennen we tal van oude paden die weer begaanbaar gemaakt kunnen worden. Daarnaast zijn we actief bij de instandhouding en beheer van deze paden. Deze paden willen we blijvend onder de aandacht van het publiek brengen
- Openbaar vervoer in de regio verbeteren. (RSP gelden kunnen hiervoor ingezet worden).
- Daar waar mogelijk gaan we voor duurzaamheid, zonnepanelen worden gestimuleerd en zwerfvuil heeft onze aandacht
- Wij werken aan de instandhouding en het beheer van het coulissenlandschap, door het ondersteunen van initiatieven zoals de biomassacentrale en via onze inzet in de houtwallencommissie
- Een schoner milieu begint bij jezelf. Deze houding wordt door de gemeente niet alleen gestimuleerd, maar ze zal ook het goede voorbeeld geven

10. Sport en cultuur

Onze visie

Voor een gemeente met de omvang van Marum hebben we uitstekende sportvoorzieningen. Voor ons is het uitgangspunt dat we de goede spreiding van sportvoorzieningen in stand willen houden. Sport is gezond voor iedereen, het voorkomt gezondheidsklachten en gaat overgewicht tegen. Sport is ook een sociaal bindmiddel, het verbreedert en vergroot het onderlinge respect. Alle kinderen moeten de kans hebben om aan sport te kunnen doen.

Sportverenigingen hebben in toenemende mate een maatschappelijke functie als het gaat om het langs elkaar heen leven van bevolkingsgroepen en probleemgedrag van jongeren. In onze visie hebben sportverenigingen ook een signaalfunctie naar de gemeente als het gaat om achterstand en armoede. Kortom, er zijn veel redenen om blij te zijn met onze sportverenigingen en ze, daar waar mogelijk, de helpende hand te bieden.

Cultuur draagt bij aan de kwaliteit van leven en aan de lokale identiteit. Net als bij sport is bij cultuur een belangrijke rol weggelegd voor de participatie van de bewoners. Cultuuronderwijs op scholen vinden we belangrijk.

Door het culturele aanbod kan een gemeente zich onderscheiden. De PvdA vindt dat private initiatieven van kunst en cultuurinstellingen nog meer kunnen worden aangemoedigd, zoals bij Museum 't Rieuw en het archeologisch depot het geval was.

Waar gaan we voor?

- We kiezen voor een goede spreiding van voorzieningen
- Afspraken maken met de sportverenigingen dat voor kinderen een regeling komt als door de kosten sporten in het gedrang komt. Concreet denken we aan de invoering van een sport-zwempas.
- Private initiatieven van kunst en cultuurinstellingen worden aangemoedigd
- Wij zijn voor een kunstgrasveld,

11. Onderwijs

Onze visie

Goed onderwijs wordt steeds belangrijker om volwaardig mee te kunnen draaien in de samenleving. Wij zijn voorstander van goed onderwijs voor iedereen. Niet iedereen kan even goed meekomen op school. De PvdA Marum wil alles op alles zetten dat kinderen hun opleiding afsluiten met een diploma. Door de invoering van het passend onderwijs zullen schoolbesturen uiteindelijk minder

middelen ontvangen dan nu het geval is. Er moet meer voor minder. Veel van de problemen waar het onderwijs mee geconfronteerd wordt, heeft een provinciaal / regionaal karakter. Oplossingen moeten dan ook op dat niveau gezocht worden.

Scholen leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van dorpen. Reeds nu weten we dat ook in onze gemeente scholen met sluiting te maken zullen krijgen. Samenwerkingsscholen of brede scholen kunnen hierop het antwoord zijn. Niet vergeten mag worden dat in dorpen zoals Jonkersvaart en Noordwijk het verlies van een school ook het verlies van een ontmoetingsplek is. Zorgvuldigheid is dan ook geboden.

Waar gaan we voor?

- Aandacht voor analfabetisme (ongeveer 10 % van de mensen heeft hiermee te maken)
- Een actief leerplichtbeleid voeren door de gemeente is een voorwaarde
- Sluiten en of samengaan van scholen is primair de verantwoordelijkheid van schoolbesturen, maar wij kunnen in samenspraak zoeken naar alternatieven
- Financiële beperkingen mag nooit ten koste gaan van de kwaliteit van het onderwijs
- Een bibliotheek voorziening blijft gehandhaafd

